

Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2022- 2045 Gminy Miasta Radomia

Za podstawę do opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej na kolejne lata przyjęto projekt budżetu Gminy Miasta Radomia na 2022 rok. Następnie założono zmiany poszczególnych kategorii dochodów i wydatków w oparciu o zakres wykonywanych zadań oraz prognozowane wskaźniki inflacji i PKB.

Wskaźniki makroekonomiczne przyjęto na podstawie Wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw mających zastosowanie dla sporządzania wieloletnich prognoz finansowych oraz raportów bankowych przygotowanych przez analityków kredytowych. Dane te przedstawia poniższa tabela.

WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE I STOPY PROCENTOWE

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
wzrost gospodarczy (dynamika PKB)	3,70%	3,50%	3,50%	3,50%	3,40%	3,30%	3,10%	2,90%	2,80%
poziom cen (dynamika CPI)	3,30%	3,00%	2,70%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
WIBOR 3M	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
WIBOR 6M	2,00%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%
dynamika realna wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej	103,4%	103,4%	103,5%	103,1%	103,1%	103,1%	103,0%	103,0%	103,0%

WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE I STOPY PROCENTOWE

	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
wzrost gospodarczy (dynamika PKB)	2,70%	2,60%	2,50%	2,50%	2,40%	2,30%	2,20%	2,10%	2,00%
poziom cen (dynamika CPI)	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
WIBOR 3M	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
WIBOR 6M	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%
dynamika realna wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej	103,0%	102,9%	102,9%	102,9%	102,9%	102,9%	102,8%	102,8%	102,8%

	2041	2042	2043	2044	2045
wzrost gospodarczy (dynamika PKB)	1,90%	1,80%	1,80%	1,70%	1,60%
poziom cen (dynamika CPI)	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
WIBOR 3M	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
WIBOR 6M	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%
dynamika realna wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej	102,8%	102,8%	102,7%	102,7%	102,7%

Prognozę dochodów opracowano w podziale na najważniejsze źródła, to jest: podatki i opłaty lokalne, dochody z majątku, wpływy z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych, wpływy z usług, subwencje, dotacje na zadania bieżące i dotacje na zadania inwestycyjne.

Poniżej zaprezentowano założenia dla najważniejszych dochodów budżetowych wskazując zastosowane współczynniki wzrostu oraz spodziewany realny wzrost w kolejnych latach prognozy finansowej.

1. Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych:

W założeniach na lata 2023-2026 przyjęto planowany wzrost poziomu wynagrodzeń oraz zatrudnienia w gospodarce narodowej powiększony o wskaźnik wzrostu PKB. W kolejnych latach prognozy przyjęto założenie, że dochody te będą zmieniały się w tempie odpowiadającym prognozowanemu wskaźnikowi inflacji i PKB.

2. Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych:

Wzrost tych dochodów zaplanowany jest w wielkości prognozowanego wskaźnika inflacji i w 50% ze wskaźnika wzrostu PKB.

3. Subwencje:

Wzrost dochodów z części oświatowej subwencji ogólnej przyjęto na bazie wzrostu PKB i wzrostu wskaźnika poziomu cen. Za podstawę ustalenia dochodów z pozostałych subwencji na kolejne lata trwania prognozy przyjęto 2022 rok powiększony o wskaźnik inflacji.

4. Dotacje na zadania własne (bieżące):

Za podstawę do ustalenia wysokości tych dotacji dla lat objętych prognozą przyjęto wzrost indeksowany odpowiednio do wskaźnika inflacji.

5. Dotacje na zadania zlecone (bieżące):

Za podstawę do ustalenia wysokości tych dotacji dla lat objętych prognozą przyjęto wzrost indeksowany odpowiednio do wskaźnika inflacji.

6. Pozostałe dochody bieżące, wśród których wyodrębniono między innymi następujące kategorie dochodów budżetowych:

a) dochody z podatku od nieruchomości:

planuje się, że wartość dochodów z tego tytułu będzie się zmieniała odpowiednio do połowy wartości wskaźnika prognozowanej inflacji. Przewiduje się wzrost podstaw opodatkowania w związku z przyrostem powierzchni przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej.

b) dochody z podatku od środków transportowych:

przyjęto założenie, że dochody te będą się zmieniały w tempie odpowiadającym prognozowanemu PKB oraz 10% z wartości wskaźnika inflacji w każdym roku prognozy. Dla uzyskania założonych wzrostów przyjęto okresowy wzrost stawek podatkowych.

c) dochody z podatku od czynności cywilno-prawnych:

dochody te zaplanowano zgodnie z prognozowaną dynamiką PKB i połową zmiany wartości poziomu inflacji.

d) dochody z opłaty skarbowej:

przyjęto założenie, że w kolejnych latach dochody będą rosły w stopniu odpowiadającym prognozowanej wielkości wzrostu gospodarczego oraz 10% z prognozowanego wskaźnika inflacji.

7. Dochody z opłat za użytkowanie wieczyste:

Dla dochodów z tego tytułu przyjęto wzrost nominalny odpowiadający planowanej inflacji.

8. Dochody z dzierżawy i najmu składników majątkowych:

Przewiduje się, że w okresie prognozy dochody te będą zmieniały się odpowiednio do prognozowanej inflacji oraz 50% wartości wskaźnika wzrostu PKB. Dochody z tego tytułu w kolejnych latach uzależnione są od kształtowania się popytu i poziomu cen na rynku nieruchomości.

9. Wpływy z usług:

W okresie trwania prognozy dochody z tego tytułu będą kształtowały się według prognozowanej wysokości poziomu cen w gospodarce oraz 50% wartości wskaźnika dynamiki PKB.

10. Dochody ze sprzedaży mienia komunalnego:

Za podstawę dla ustalenia wysokości dochodów z tego tytułu przyjęto planowaną wielkość na 2022 rok natomiast w kolejnych latach, z uwagi na malejący zasób nieruchomości, przyjęto redukcję dochodów z tytułu sprzedaży majątku średnio o 5% nominalnie, uwzględniając jednocześnie wzrost cen transakcyjnych o wskaźnik inflacji.

11. Dotacje na inwestycje:

Wysokość dotacji przeznaczonych na inwestycje w 2024 i 2025 roku obejmuje dofinansowanie zadania pn. „Rozbudowa i modernizacja drogi wojewódzkiej ul. Warszawskiej od ronda NSZ do granic miasta”, na które Gmina Miasta Radomia otrzyma środki w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Prognozę wydatków opracowano w szczególności do poziomu działów klasyfikacji budżetowej, w ramach których wyodrębniono rodzaje wydatków według grup paragrafów (m. in. wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, wydatki majątkowe, itp.).

Za podstawę do oszacowania wielkości wydatków bieżących (poz. 2.1 z tabeli WPF) w kolejnych latach objętych prognozą przyjęto dane obejmujące zakres realizowanych zadań własnych i zleconych oraz wysokość wydatków bieżących przyjętych w projekcie budżetu na 2022 rok. Należy przy tym zaznaczyć, że 2022 rok będzie ostatnim, w którym w budżecie Miasta będą ujmowane dochody i wydatki związane z realizacją Rządowego Programu „Rodzina 500+”, który zostanie w całości przeniesiony do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W następstwie tego faktu, widoczny jest wyraźny spadek poziomu dochodów i wydatków bieżących (w tym również wydatków ogółem) względem lat ubiegłych. Dla ustalenia wielkości wydatków, po wyeliminowaniu z nich wydatków finansowanych dotacją z budżetu państwa,

w latach 2023-2045 przyjęto zasadę ich wzrostu powyżej prognozowanego wskaźnika inflacji, który w całym okresie został zwiększony średnio o 1 p.p.

Za bazę do ustalenia wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (poz. 2.1.1) przyjęto przewidywany poziom zatrudnienia w gminnych jednostkach organizacyjnych oraz założono wzrost tych wydatków na poziomie wskaźnika inflacji.

Wydatki z tytułu udzielonych poręczeń (poz. 2.1.2) przyjęto na podstawie obowiązujących umów poręczeń udzielonych przez gminę Spółce RTBS „Administrator”. Za podstawę wyliczeń przyjęto obowiązujące harmonogramy poręczonych przez Gminę kredytów i pożyczek.

W wydatkach bieżących objętych limitem określonym w artykule 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych (poz. 10.1.1) ujęto planowane do poniesienia wydatki bieżące zamieszczone w wykazie przedsięwzięć.

Wysokość wydatków na obsługę długu przedstawiono w tabeli w poz. 2.1.3. Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych już kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, uwzględniając obowiązujące marże do stawek bazowych. Należy przy tym zaznaczyć, że zachodzące obecnie w gospodarce procesy inflacyjne, a co za tym idzie wysoka niepewność co do skali występowania presji inflacyjnej oraz oddziaływania polityki monetarnej banku centralnego, uniemożliwiają bardziej dokładne określenie poziomu stóp procentowych w krótkim okresie. Dlatego też w przypadku znaczącej zmiany ceny pieniądza na rynku, możliwa jest korekta przyjętego poziomu stawek WIBOR obowiązujących w okresie trwania WPF.

Dla planowanych do zaciągnięcia kredytów w kolejnych latach objętych prognozą przyjęto następujące założenia:

- obligacje komunalne w latach 2022-2024 planowane do emisji na rynku krajowym emitowane będą na okres 12 lat,
- stopa bazowa dla planowanych kredytów została przyjęta na poziomie prognozowanej stawki WIBOR 3M,
- stopa bazowa dla planowanej emisji obligacji komunalnych została przyjęta na poziomie prognozowanej stawki WIBOR 6M,
- marża banku powyżej stopy bazowej została ustalona na średnim poziomie uzyskiwanym przez Gminę w postępowaniach przetargowych i konkursowych.

Na wydatki majątkowe (poz. 2.2) w latach 2023 - 2040 składają się zadania ujęte w wykazie przedsięwzięć, przy czym wielkość tych wydatków w dużym stopniu uzależniona będzie od możliwości pozyskania środków z funduszy unijnych oraz innych źródeł na dofinansowanie inwestycji.

Dane dotyczące planowanych przychodów w kolejnych latach przedstawiono w tabeli w poz. 4. Wielkość rozchodów (poz. 5.1) przeznaczonych na spłaty rat kapitałowych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji w kolejnych latach przyjęto na podstawie

aktualnie obowiązujących umów oraz planowanych harmonogramów spłat dla nowych kredytów.

Kwota długu w kolejnych latach prognozy, przedstawiona w poz. 6 tabeli, wynika z sumy wielkości zadłużenia na koniec roku poprzedzającego dany rok budżetowy i zaciągniętych zobowiązań kredytowych w danym roku budżetowym pomniejszonej o przypadające na dany rok spłaty rat kapitałowych. Za podstawę liczenia kwoty długu przyjęto poziom jej prognozowanego wykonania w 2021 roku, w którym uwzględniono dodatkowe spłaty rat kapitałowych z lat 2022-2023.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Miasta Radomia na lata 2022-2045 wprowadzono dane liczbowe dotyczące planowanej pod koniec 2021 roku emisji obligacji przychodowych. W następstwie tej operacji uwzględniono dochody bieżące w latach 2022-2036 obejmujące dochody z tytułu umów dzierżaw gruntów pod budowę lotniska cywilnego w Radomiu, które stanowiąc będą przychód z innego przedsięwzięcia i źródło finansowania wykupu i obsługi wspomnianego instrumentu. Na podstawie art. 243a wprowadzono również odpowiednie wyłączenia z tytułu wykupu obligacji oraz kosztów ich obsługi. W konsekwencji opisanych operacji wypełniono sekcję obligacji przychodowych w załączniku Wieloletnia Prognoza Finansowa.

Oprócz wspomnianych powyżej wyłączeń wynikających z art. 243a, w załączniku wieloletnia prognoza finansowa uwzględniono również wyłączenia wynikające z art. 15 zob ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1842). Zgodnie z przywołanym przepisem do wskaźnika zadłużenia nie wlicza się rat kapitałowych i odsetek od zaciągniętych zobowiązań na pokrycie w 2020 roku utraconych dochodów podatkowych (wyłączenia te obowiązują w 2022 roku w kwocie 4,5 mln zł i 2023 roku w kwocie 1 mln zł), a także wydatków bieżących poniesionych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 w 2020 i 2021 roku.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., Poz. 2500 ze zm.) ustalana na lata 2022-2025 relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu. Wyboru długości okresu stosowanego do wyliczenia relacji dokonuje organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego do dnia 31 grudnia 2021 r. i informuje o wyborze właściwą regionalną izbę obrachunkową oraz organ stanowiący tej jednostki.

W związku z brzmieniem przywołanego przepisu oraz w oparciu o opisane w niniejszych Objaśnieniach założenia, dokonano analizy długości średniej arytmetycznej, która będzie bardziej korzystna dla spełnienia relacji wynikającej z art. 243 ustawy

o finansach publicznych. Po przeprowadzeniu prognozy wartości w WPF ustalono, że wybór siedmioletniego okresu dla obliczenia wartości dopuszczalnego wskaźnika zadłużenia pozwoli na uchwalenie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Radomia na lata 2022-2045 oraz budżetu Gminy Miasta Radomia na rok 2022. Należy przy tym wspomnieć, że od 2026 roku siedmioletni okres wyliczania wartości dopuszczalnego wskaźnika zadłużenia jest obligatoryjny. Przy dłuższym niż do tej pory okresie wyliczenia średniej arytmetycznej, w latach 2022-2025, wskaźnik z art. 243 kształtuje się następująco:

Rok prognozy	Relacja z art. 243 u.f.p. wg średniej 7-letniej	
	Wskaźnik planowany (poz. 8.1)	Wskaźnik dopuszczalny. (poz. 8.3)
2022	6,51%	7,57%
2023	6,51%	7,59%
2024	7,51%	7,70%
2025	7,74%	7,95%

Dla porównania w tabeli głównej projektu uchwały w latach 2022-2025 przedstawiono wartości wskaźnika wyliczane na podstawie średniej z 3 lat, która nie pozwala na prawidłowe uchwalenie dokumentów finansowych według przyjętych założeń. Należy przy tym zaznaczyć, że na dzień składania projektu wieloletniej prognozy finansowej nie ma dostosowanego wzoru WPF, który uwzględniałby prawo wyboru przez organ wykonawczy długości średniej dla określenia wartości dopuszczalnego wskaźnika zadłużenia. Odpowiednio dostosowane dokumenty mają być dostępne do końca bieżącego roku. Regionalna Izba Obrachunkowa dokonując oceny zgodności z prawem projektów uchwał w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Radomia na lata 2022-2045 i budżetu Gminy Miasta Radomia na rok 2022 weźmie pod uwagę spełnienie jednego z wariantów wyboru średniej.

Wyboru siedmiorocznego wariantu wyboru średniej arytmetycznej dla określenia poziomu dopuszczalnego wskaźnika zadłużenia dokonał Prezydent Miasta Radomia zarządzeniem, które zostało przedłożone Regionalnej Izbie Obrachunkowej oraz Radzie Miejskiej w Radomiu wraz z projektami uchwał w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Radomia na lata 2022-2045 i budżetu Gminy Miasta Radomia na rok 2022.